

**Zestawienie zadań z Matury 2006  
z zadaniami z Kursu Sikory – edycji 2005/06**

**HISTORIA**

**Matura podstawowa z historii 2006, zadanie 6 – pytanie oryginalne (CKE)**

**Zadanie (4 pkt.)**

Poniżej zamieszczono cztery mapy, przedstawiające państwa (imperia) starożytne i wczesnośredniowieczne. Przyporządkuj tym mapom odpowiednie tytuły, wstawiając w miejsca wykropkowane odpowiadające im liczby 1 – 5.

1. Imperium Aleksandra Wielkiego w roku jego śmierci
2. Państwo rzymskie w roku śmierci Juliusza Cezara
3. Państwo Justyniana Wielkiego w roku jego śmierci
4. Imperium perskie w połowie VI w. p. n. e.
5. Państwo Karola Wielkiego w roku jego śmierci



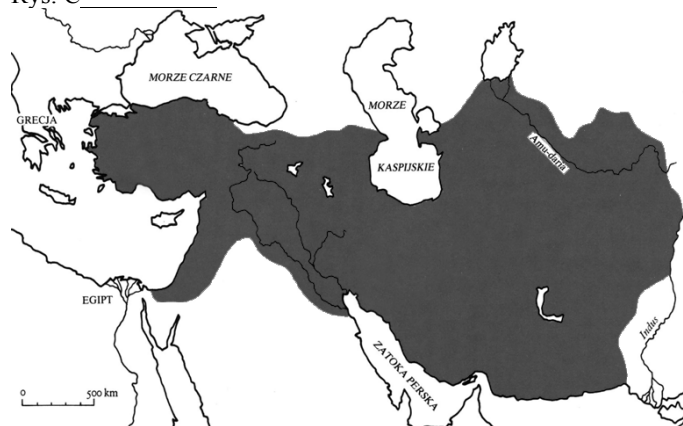
Rys. A \_\_\_\_\_



Rys. B \_\_\_\_\_



Rys. C



Rys. D

Źródła: J. M. Roberts, *Ilustrowana historia świata*, t. I, Łódź 1986, s. 258, s.291, s. 310, N. Davies, *Europa – rozprawa historyka z historią*, Kraków 1998, s. 1245

**Matura podstawowa z historii 2006, zadanie 6** – podobne pytanie na maturze próbnej 1 na Kursie Dwuletnim**Zadanie (2 pkt.)**

Podaj wiek w którym zostały zdobyte przez Rzym prowincje oznaczone literami: A, B, C, D.

**Matura podstawowa z historii 2006, zadanie 11** – pytanie oryginalne (CKE)**Zadanie (5 pkt.)**

Wilhelm Zdobywca, Jarosław Mądry, Wacław II Czeski, Fryderyk I Barbarossa, Hugo Kapet, Władysław Herman, Jan Luksemburczyk, Chlodwig (Kłodwig), Jan bez Ziemi, Karol Wielki

Uzupełnij luki, wpisując obok nazwy dynastii władcę, który z niej pochodził. Uwaga: każdą z wymienionych dynastii reprezentuje tylko jeden władca, którego należy wybrać z listy.

- A. Rurykowicze \_\_\_\_\_
- B. Przemyślidzi \_\_\_\_\_
- C. Merowingowie \_\_\_\_\_
- D. Plantageneci \_\_\_\_\_
- E. Hohenstaufowie \_\_\_\_\_



**Matura podstawowa z historii 2006, zadanie 17** – identyczne pytanie na maturze próbnej 1 na Kursie Dwuletnim

**Zadanie (2 pkt.)**

**Akt unii brzeskiej z 1596 r.**

My w Bogu, w cerkwi Św. Mikołaja zebrani, obrządku greckiego, oznajmujem, aby na jednym Pietrze, jako opoce, Kościół Chrystusów mocno stojąc od jednego rządzony i sprawowany był, wszystkie patryarche do jednego się potomka Piotra św., papy rzymskiego, zawsze w nauce wiary uciekamy.

Roku przeszłego wyprawiliśmy do Ojca św., papy rzymskiego posły nasze prosząc aby nasz do swego posłuszeństwa przyjął.

Wymień sygnatariuszy unii brzeskiej i napisz co było przyczyną jej zawarcia.

---

---

---

---

**Matura podstawowa z historii 2006, zadanie 21 – pytanie oryginalne (CKE)****Zadanie (3 pkt.)**

[...] Tron polski elekcyjnym przez familyje mieć na zawsze chcemy i stanowimy. Doznane klęski bezkrólewioń periodycznie rząd wyracających, powinność ubezpieczenia losu każdego mieszkańca ziemi polskiej i zamknięcia na zawsze drogi wpływów mocarstw zagranicznych, pamięć świetności i szczęścia ojczyzny naszej familyj ciągle panujących, potrzeba odwrócenia od ambicyi tronu obcych i możnych Polaków zwrócenia do jednomyślnego wolności narodowej pielęgnowania, wskazały roztropności naszej oddanie tronu polskiego prawem następstwa. Stanowimy przeto, iż po życiu jakiego nam dobroć Boska pozwoli, elektor dzisiejszy saski w Polszcze królować będzie. Dynastyja przyszłych królów polskich zacznie się na osobie Fryderyka Augusta, dzisiejszego elektora saskiego, którego sukcesorom de lumbis (z lędźwi, tzn. rodzonym) z płci męskiej tron polski przeznaczamy. Najstarszy syn króla panującego po ojcu na tron następować ma. Gdyby zaś dzisiejszy elektor saski nie miał potomstwa płci męskiej, tedy mąż przez elektora za zgodą stanów zgromadzonych córce jego dobrany zaczynać ma linię następstwa płci męskiej do tronu polskiego. (Dlatego) Maryję Augustę Nepomucenę córkę elektora, za infantkę polską deklarujemy, zachowując przy narodzie prawo, żadnej preskrypcyi (przedawnieniu) podpadać nie mogące, wybrania do tronu drugiego domu po wygaśnięciu pierwszego. [...]

Przeczytaj tekst i uzupełnij zdania 1,2 oraz wykonaj polecenia 3 i 4.

1. z którego roku pochodzi powyższy akt prawny?

---

2. Podaj nazwę tego aktu prawnego.

---

3. Odpowiedz, czy powyższy akt prawny wprowadzał w Polsce monarchię dziedziczną.

---



---

4. Podaj, w jakich okolicznościach powyższy akt prawny przewidywał elekcję.

---



---

**Matura podstawowa z historii 2006, zadanie 21 – identyczne pytanie na maturze próbnej 2 na Kursie Rocznym****Zadanie (10 pkt.)**

Na podstawie źródła:

**Ustawa rządowa z dn. 3 maja 1791 r.**

Tron polski elekcyjnym przez familie mieć na zawsze chcemy i stanowimy. Doznane klęski bezkrólewioń, periodycznie rząd wyracających, powinność ubezpieczenia losu każdego mieszkańca ziemi polskiej i zamknięcia na zawsze drogi wpływom mocarstw zagranicznych, pamięć świetności i szczęścia ojczyzny naszej za czasów familyj ciągle panujących, potrzeba odwrócenia od ambicyi tronu obcych i możnych Polaków, zwrócenia do jednomyślnego wolności narodowej pielęgnowania, wskazały roztropności naszej oddanie tronu polskiego prawem następstwa. Stanowimy przeto, iż po życiu, jakiego nam dobroć Boska pozwoli, elektor dzisiejszy Saski w Polsce królować będzie. Dynastia przyszłych królów polskich zacznie się na osobie Fryderyka Augusta, dzisiejszego elektora Saskiego, którego sukcesorom de lumbis [prawym następcom, następcom z prawego łoża] z płci męskiej tron polski przeznaczamy. Najstarszy syn króla panującego po ojcu na tron następować ma.

*Teksty źródłowe do nauki historii w szkole średniej, zeszyt 33, Kraków 1928*

1. Napisz, jaką decyzję w sprawie obsady tronu polskiego zawierała Konstytucja 3 maja.

---



---



---



---

2. Zacytuj fragment świadczący o odstępstwie od przyjętej zasady.

---



---

3. Wyjaśnij, na czym polegało to odstępstwo.

---



---



---



---

4. Na podstawie wszystkich tekstów wymień co najmniej cztery negatywne skutki wyboru króla wg sposobu ustalonego w 1573 roku.

---



---



---



---

### Matura podstawowa z historii 2006, zadanie 25 – pytanie oryginalne (CKE)

#### Zadanie (2 pkt.)

Wśród wymienionych odkryć geograficznych, podróży i wypraw badawczych wskaż to, które chronologicznie jest pierwsze i to, które jest ostatnie. W tabeli obok wydarzenia pierwszego wpisz literę A, obok ostatniego – B.

Wydarzenia–odkrycia, podróże i wyprawy badawcze	Odpowiedzi
1. Podróż z Europy do Chin (Marco Polo)	_____
2. Opłynięcie i odkrycie Przylądka Dobrej Nadziei (Bartolomeo Diaz)	_____
3. Odkrycie wschodnich wybrzeży Australii (James Cook)	_____
4. Pierwsze opłynięcie Ziemi (Ferdynand Magellan)	_____
5. Zdobywanie bieguna południowego (Roald Amundsen)	_____
6. Odkrycie Ameryki-Bahamów, Kuby i Haiti (Krzysztof Kolumb)	_____

**Matura podstawowa z historii 2006, zadanie 25** – podobne pytanie w pracy domowej**Zadanie** (5 pkt.)

Spośród wymienionych osób oraz dat wybierz te, które są związane z wielkimi odkryciami geograficznymi, połącz w pary oraz opisz krótko wydarzenie, którego dotyczą.

Jean Gerson, Krzysztof Kolumb, Bramante Donato, David Livingstone, Amerigo Vespucci, Medici Lorenzo, Bartłomiej Diaz, Ferdynand Magellan, Vasco da Gama, Pierre d'Ailly, 1457, 1488, 1492, 1497-1501, 1497-1498, 1499-1500, 1505, 1519-1522, 1523-24

	data	odkrywca	opis odkrycia
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

**Matura podstawowa z historii 2006, zadanie 28** – pytanie oryginalne (CKE)**Zadanie (3 pkt.)**

Grupa gospodarstw (w hektarach)	Liczba gospodarstw		Powierzchnia gospodarstw	
	w tys.	% ogółu	w tys. ha	% ogółu
ogółem	3 490,7	100,0	37 926,0	100,0
do 2	1 013,4	29,0	1 060,7	2,8
2-5	1 138,5	32,6	4 248,3	11,2
5-10	861,1	24,7	6 562,6	17,3
10-20	360,0	10,3	5 201,7	13,7
20-50	87,6	2,52	611,1	6,9
powyżej 50	30,1	0,9	18 241,6	48,1

Źródło: Z. Landau, J. Tomaszewski, *Gospodarka Polski międzywojennej 1918-1939*, t. I, Warszawa 1967, s. 144

Poniższe zdania odnoszą się do danych z tabeli. Rozstrzygnij, czy są to informacje prawdziwe, czy fałszywe. W tabeli w odpowiednich rubrykach dopisz obok podanej informacji prawda lub fałsz.

A. Gospodarstwa o powierzchni do 5 ha skupiały ponad połowę powierzchni gospodarstw w Polsce.	_____
B. Niecały 1% gospodarstw (tych największych) skupiał prawie połowę powierzchni gospodarstw w Polsce.	_____
C. Ponad 1% gospodarstw w Polsce posiadało powierzchnię do 10 ha.	_____

**Matura podstawowa z historii 2006, zadanie 28** – podobne pytanie na maturze próbnej 1 na Kursie Rocznym**Zadanie (3 pkt.)**

Z zamieszczonych poniżej trzech map Polski okresu międzywojennego (rys. 1-3) – wyciągnij wnioski dotyczące:

- sytuacji w rolnictwie
- problemów narodowościowych
- poziomu wykształcenia





○ Rusini Białorusini Niemcy Litwini Słowacy Czesi

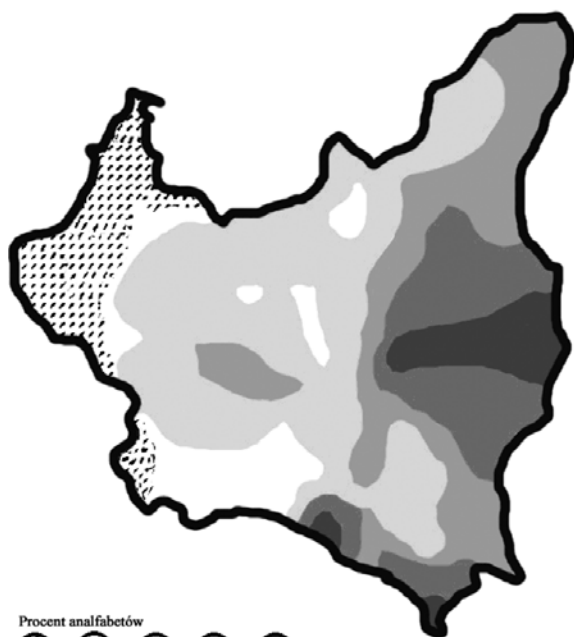
Rys. 2

---

---

---

---



Procent analfabetów



do 5



5-20



20-30



30-40



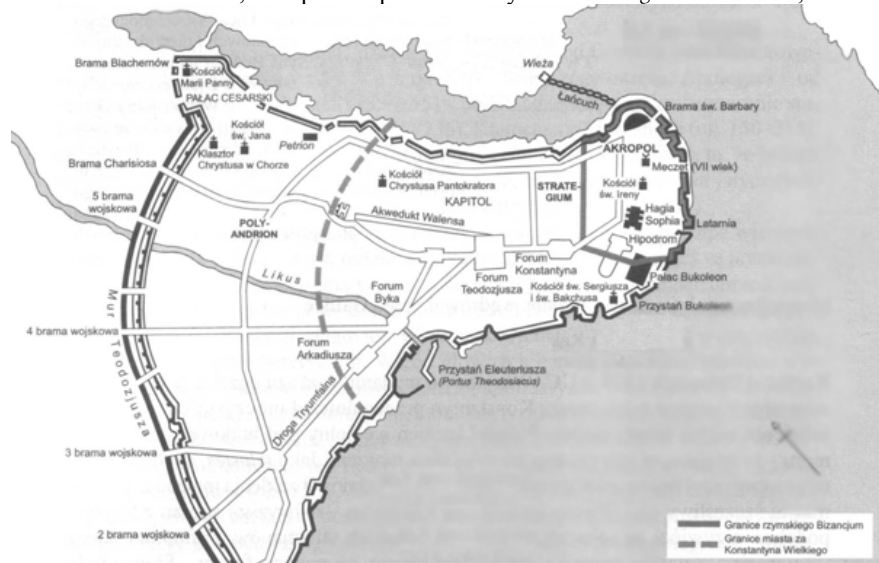
40-55

Rys. 3

**Matura rozszerzona z historii 2006, zadanie 36 i źródło B – pytanie oryginalne (CKE)**

**Zadanie (2 pkt.)**

Plan miasta N. Davies, Europa. Rozprawa historyka z historią, Kraków 1998, s. 240



Rys. A

Na podstawie źródła odpowiedz na pytania.

1. Podaj nazwę miasta, które przedstawia plan.

2. Podaj polityczną przyczynę szybkiego rozwoju tego miasta w IV w. n. e.



**Matura rozszerzona z historii 2006, zadanie 43 i źródło G – pytanie oryginalne (CKE)****Zadanie (2 pkt.)**

Kraków w 1595 r. Diariusz legacji Henryka Gaetano w Polsce z 1595 roku

[w:] Teksty źródłowe do nauki historii w szkole, nr 19, Miasta w Polsce w XVI – XVIII w. opr. W. Szczygielski, s. 15-16  
Henryk Gaetano (1550-1599), kardynał włoski, legat papieski w Polsce

*Miasto Kraków nie jest zbyt wielkie, formy prawie okrągłej, w godzinie je obejść można. Otaczają je mury i baszty, okolone fosy [gdy potrzeba] napelnione być mogą wodą. [...] Domy wewnątrz są wszystkie z kamienia lub cegły, lecz po większej części pokryte gontami. Jest w nim wiele pięknych kościołów [...] w środku prawie samego miasta jest niezmierny plac czworokątny, ten gdyby był uwolnionym z zawalających go klitek, okazałby się większym jak Piazza Navona. [...] Cały prawie plac zajęty jest ławkami i kramami drewnianymi, gdzie znajdziesz rozmaitych rzemieślników żelaza, tandety, szkła, owoce, leguminy, ogrodowiny i inne rzeczy do jedzenia. [...] Na górze przy kościele św. Stanisława stoi pałac królewski, obszerny i piękny [...]. Nie schodzi Krakowowi na kupcach po większej części cudzoziemcach. Ci handlują nie tylko tym co kraj wydaje, lecz wszystkimi zagranicznymi płodami, tak surowymi, jako też wyrabianymi, wszystkim na koniec co do najwykwintniejszego zbytku służyć może. Znajdziesz bogate domy kupców włoskich, francuskich, angielskich, [...]. Towary sprowadzane wodą z Gdańska. Nie rozumiem żeby było drugie miasto tak obficie opatrzone we wszystko, jak Kraków i sprawiedliwie jest tu dawne przysłowie, iż gdyby nie było Rzymu, tedyby Kraków był Rzymem.*

Przedstaw po dwa argumenty potwierdzające pozycję XVI-wiecznego Krakowa jako głównego miasta kraju. W odpowiedzi odnieś się do:

Wyglądu miasta \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Roli gospodarczej miasta \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

**Matura rozszerzona z historii 2006, zadanie 43 – identyczne zadanie na maturze próbnej 1 na Kursie Dwuletnim****Zadanie (1 pkt.)**

Relacja o Polsce nuncjusza papieskiego Juliusza Ruggieri z 1568 r.

Kraków także prowadzi handel z Niemcami, Węgrami i Włochami. Z Niemiec sprowadzają płótno, sukno i wiele innych towarów, z Węgier wino, z Włoch małmazję, oliwę, cytryny i inne podobne płody ale najwięcej lamy( tkanina jedwabna) i inne jedwabiste materyje będące między szlachtą w użyciu.

Określ jednym słowem jakie towary importowano, a następnie napisz jak import ten mógł odbić się na kondycji ekonomicznej miast?

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

**Matura rozszerzona z historii 2006, zadanie 45 i źródło H – pytanie oryginalne (CKE)****Zadanie (1 pkt.)**

Rozwój Łodzi jako centrum przemysłu bawełnianego w Królestwie Polskim

Z raportu prezydenta m. Łodzi do gubernatora cywilnego warszawskiego z dn. 27 marca 1858 roku

[w:] Teksty źródłowe do nauki historii w szkole, Nr 32, Początki przemysłu i klasy robotniczej w Królestwie Polskim (1815-1870), opr. G. Missalowa, Warszawa 1961, s. 9-10

*Nędzna dawniej miescina zabudowana nędzniejszymi jeszcze kilkudziesięcioma chatami, zamieszkała przez samych rolników, z upływem lat 36 zmieniła się w pierwsze po Warszawie miasto, a mieszcząc w sobie wszystkich oddziałów fabryki i rękodzielnie stała się nieomal metropolią przemysłu krajowego, zwłaszcza pod względem wyrobów bawełnianych. Z chwilą przeznaczenia Łodzi na miasto fabryczne znajdowało się domów 112, ludności 799. Dochody Kasy Miejskiej wynosiły rbs 361 k. 803, a skarb z dzierżawy konsumpcyjnej miał rocznie rbs 563 k. 10.*

*W lat 24 skutkiem zaprowadzenia fabryk i osiedlenia się cudzoziemców, to jest w roku 1845 liczyło już domów 1.086, ludności 13.950. Dochody Kasy Miejskiej podniosły się do rbs 10.707 k. 14, z konsumpcji pobierał skarb Królestwa rbs 16.429. [...] Tak szybki wzrost miasta w ludność, domy i zakłady fabryczne zawdzięcza się wprawdzie szczególnej opiece Rządu przez ustanowienie i utrzymywanie aż dotąd jeszcze cel protekcyjnych i wyrobienie kilku dróg bitych, przyczyną jednak należy, że otworzenie drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej wiele się do tego przyczyniło.*

Wymień dwa czynniki, które, zdaniem prezydenta miasta, zadecydowały o tym, że Łódź w połowie XIX w. stała się głównym ośrodkiem przemysłu bawełnianego w Królestwie Polskim.

**Matura rozszerzona z historii 2006, zadanie 45 – podobne zadanie na maturze próbnej 2 na Kursie Rocznym****Zadanie (3 pkt.)**

**Rozwój ludności większych miast na obszarze byłej Rzeczypospolitej w latach 1810-1910 (ludność w tysiącach)**

Miasto	1810	1865	1880	1900	1910
Warszawa	78	240	383	594	781
Łódź	0,5	40	253	310	408
Lwów	41	80	110	160	206
Wilno	50	60	90	155	181
Gdańsk	37	83	109	141	170
Poznań	16	51	66	117	157
Kraków	25	50	65	91	152

Posługując się przytoczoną w tabeli statystyką, wskaż miasto, które w latach 1810-1910 wykazywało największe tempo wzrostu ludności. Odwołując się do swej wiedzy, podaj, co było główną przyczyną tak gwałtownego wzrostu ludności tego miasta.

---

**Matura rozszerzona z historii 2006, źródło D – źródło oryginalne (CKE)**

**Zadanie (2 pkt.)**



Wymień dwa, widoczne na ilustracji, elementy charakterystyczne dla stylu renesansowego.

---

---

---

---

---

---

**Matura rozszerzona z historii 2006, źródło D** – identyczne źródło w materiale 4 na Kursie Rocznym

**Rysunek 1**

ARCHITEKTURA RENESANSOWA: RATUSZ POZNAŃSKI PO RENESANSOWEJ PRZEBUDOWIE (DODANIE LOGGI ORAZ ATTYK), KTÓREJ DOKONAŁ JAN BAPTYSTA QUADRO

T. Cegielski, K. Zielińska; *Historia 2 – dzieje nowożytne*; WSiP; 1995; str. 106

